

Universiteit Antwerpen

Werken aan randvoorwaarden om als schoolteam tot succesvol informatiegebruik te komen.

Van zelfreflectie naar actie

www.timoelliott.com

"I'm making a decision! Stop confusing me with facts!"

Jan Vanhoof & Kristin Vanlommel

Kristin.vanlommel@uantwerpen.be
Jan.vanhoof@uantwerpen.be

Inhoudelijk

1. Het 'wat' en 'hoe' van informatiegebruik
2. Sturende principes
3. Van zelfreflectie naar actie

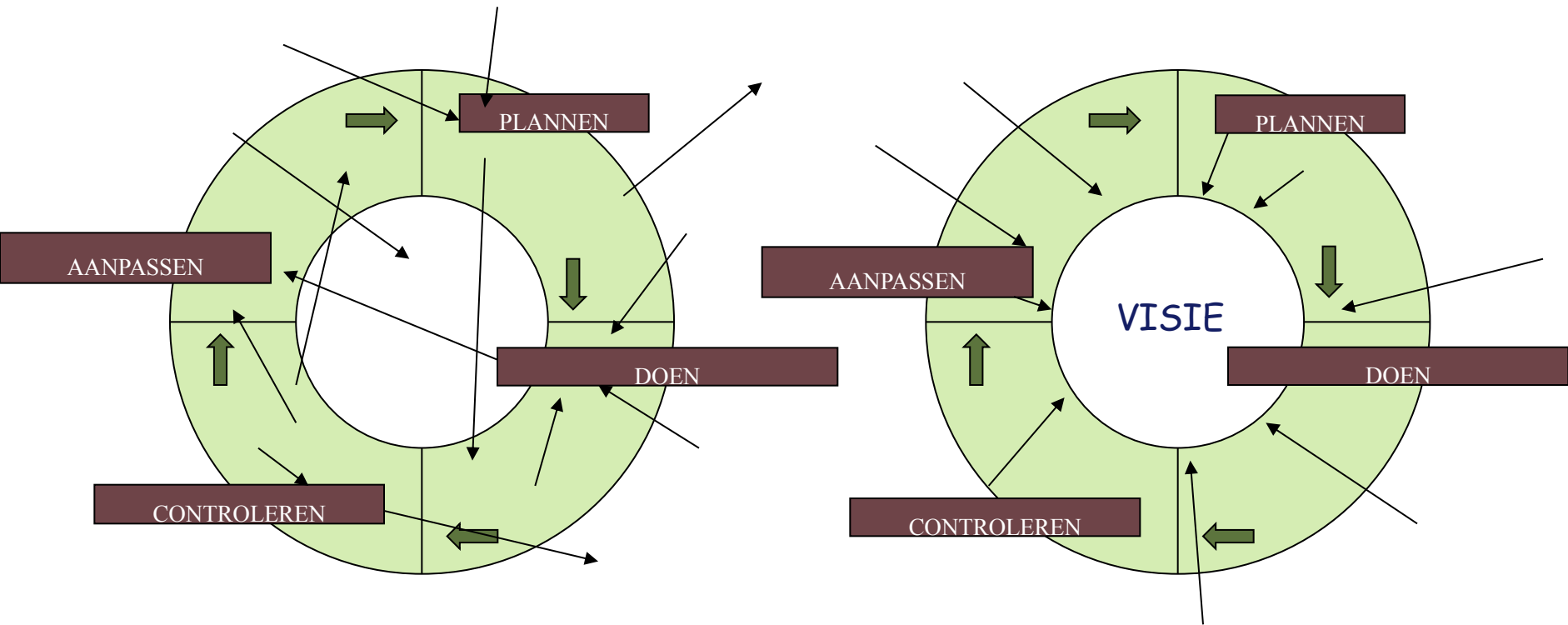

Wat is informatie?

- Enquête over cola-automaat?
- Boos gezicht van een kind?
- Gesprek met een ouder aan de schoolpoort?
- Resultaten van gestandaardiseerde toetsen?

Vertrekt vanuit de visie! Doelgericht!

Wat is informatiegebruik?

Brede definitie: *alle informatie die doelgericht verzameld, geordend en geïnterpreteerd is om bepaalde aspecten van de school in beeld te brengen*

Kwantitatief én kwalitatief

Wat is leiderschap?

Een impact hebben op het denken en handelen
van medewerkers

I'm a
**School
Principal**
What is YOUR
Superpower?

Leiderschap in relatie tot informatiegebruik

4 belangrijke capaciteiten:

1. Reflectieve en kritische ingesteldheid
2. Informatiegeletterdheid
3. Leiderschapsstijl die reflectieve cultuur en
4. samenwerking stimuleert

Invalshoek 1: schoolcultuur

Invalshoek 2: Motivatietheorie - Waarom gebruik ik informatie?

	AUTONOME MOTIVATIE (Willen)		GECONTROLEERDE MOTIVATIE (Moeten)		AMOTIVATIE
Hoeveelheid motivatie	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog	Laag
Type motivatie	Intrinsiek	Extrinsiek	Extrinsiek	Extrinsiek	Amotivatie
Type regulatie	Intrin- siek	Geïdenti- ceerd	Geïntrojec- teerd	Extern gere- guleerd	Niet gereguleerd
Onderliggende emoties	Welwillend- heid, vrij- heid	Welwillend- heid, vrij- heid	Stress, druk	Stress, druk	Apathie, hulpe- loosheid
Kwaliteit van de motivatie	++				--

Ik weet niet waarom, ik zie niet in welk verschil het uitmaakt.

Omdat anderen dit van mij verwachten.

Omdat ik me slecht, schuldig of beschaamd zou voelen als ik het niet doe.

Omdat ik daar zelf voor kies.

Omdat ik het leuk vind om dit te doen.

Ons doel

- Handvaten aanreiken,
- gebaseerd op onderzoek naar informatiegebruik
- of, afgeleid van inzichten uit cultuur- en veranderingsmanagement
- Combinatie van bewijskracht en actiegerichtheid

Introductie 9 principes

- Situeer informatiegebruik in een ruime visie op kwaliteitszorg, met gedeelde en realistische verwachtingen
- Stel goede vragen en richt op wat energie geeft
- Neem weerstanden ernstig en stimuleer werken met leidend team
- Communiceer en leef de verwachtingen inzake informatiegebruik
- Zet het geven van feedback in als sturende en motiverende strategie
- Maak tijd en middelen vrij voor informatiegebruik
- Benadruk het belang van goede, relevante en toegankelijke informatie
- Expliciteer en verbind de reeds aanwezige kennis en vaardigheden
- Haal de blik en expertise van externen binnen in scholen

De (9) principes in uw school

***Instructie:** Geef aan welke stellingen volgens u op u(w school) reeds voldoende van gerealiseerd zijn door het bolletje te kleuren. Niet/onvoldoende gerealiseerde stellingen laat u blanco.*

Situeer informatiegebruik in een ruime visie op kwaliteitszorg, met gedeelde en realistische verwachtingen

- Wij vinden informatiegebruik een wezenlijk aspect van kwaliteitszorg.
- Wij hebben een duidelijke visie over hoe informatie binnen de klas/de school gebruikt kan worden.
- In onze school hebben wij afspraken gemaakt omtrent wat we met informatiegebruik willen bereiken.
- Wij expliciteren wat we belangrijk vinden inzake het gebruik van informatie.
- Wij zijn het onderling eens over de doelen waartoe informatie gebruikt kan worden.
- Wij zijn het onderling eens over de wijze waarop informatie gebruikt kan worden.
- In onze school is informatiegebruik een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

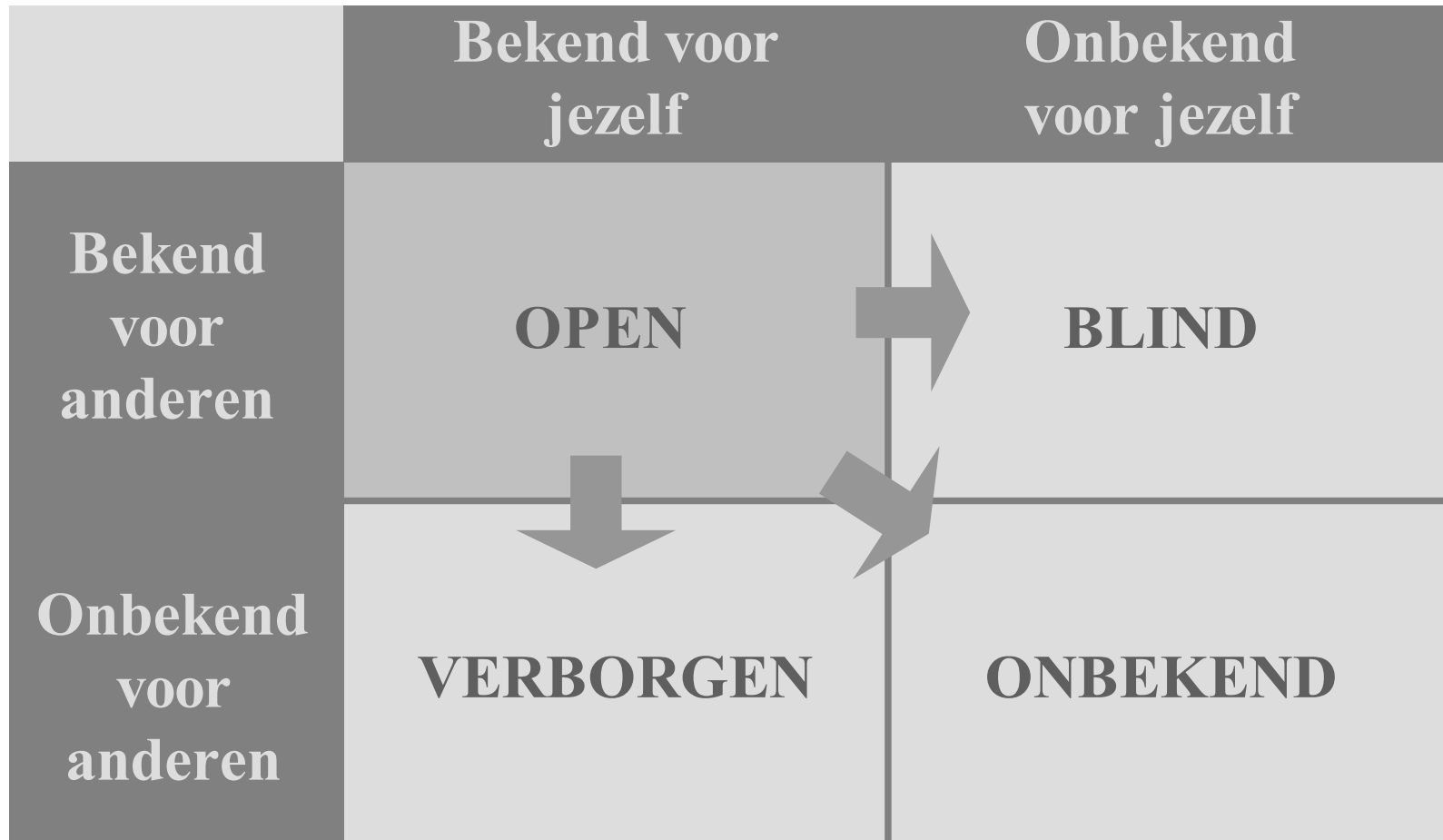
Stel goede vragen en richt je op wat energie geeft

- Ons informatiegebruik richt zich op de meest relevante thema's.

Vragen bij de zelfreflectie

- Welke uitdagingen komen voor uw school het meest sterk naar voren?
- Tot welke vragen leidt dit?
- Welke sterke punten komen voor uw school het meest prominent naar voren?
- Tot welke antwoorden/suggesties voor collega's leidt dit?

Van reflectie naar actie

1. Situeer informatiegebruik in een ruime visie op kwaliteitszorg, met gedeelde en realistische verwachtingen

- Gezamenlijke doelgerichtheid
- Gedragen visie met gedeelde en realistische verwachtingen
- Gefaseerde, realistische stappen
- Aandacht voor de motivatie van het team

2. Stel goede vragen en richt op wat energie geeft

- Duidelijke focus door gerichte vraag
- Relevantie, inhoudelijke verankering, precisie
- Vertrek vanuit irritaties en frustraties
- Zorg dat informatiegebruik bijdraagt tot realisatie van gewenste toekomst

3. Neem weerstanden ernstig en werk met een 'leidend team'

- Ga preventief en curatief om met weerstand
- Belang van *betrokkenheid, bereidwilligheid en aanvaarding*
- Denk samen na over de samenstelling van een leidend team (betrokkenheid en expertise)

4. Zorg voor goede, relevante en toegankelijke informatie

- 'Goede' informatie is afhankelijk van het doel
- Informatie moet aansluiten bij behoefte
- Aanwezigheid en gebruiksvriendelijkheid van informatiesysteem

5. Communiceer en leef de verwachtingen inzake informatiegebruik

- Het belang van een rolmodel
- Expliciteer en communiceer verwachtingen inzake informatiegebruik
- Beloon inzet formeel en informeel

6. Zet het geven van feedback in als sturende en motiverende strategie

- Wees oprecht en concreet
- Formuleer in termen van doelmatigheid en persoonlijke vooruitgang
- Benadruk in feedback de juiste elementen
- Communiceer achterliggende standaarden en verwachtingen

7. Maak tijd en middelen vrij voor informatiegebruik

- Erken dat groeien in informatiegebruik tijd vergt
- Bekijk op welke manier informatiegebruik binnen bestaande tijdsstructuren kan ingepast worden
- Besteed voldoende aandacht aan ondersteunende condities

8. Verbind en expliciteer de reeds aanwezige kennis en vaardigheden inzake informatiegebruik

- Maak bestaande kennis zichtbaar
- Deel ervaringen
- Maak tijd voor dialoog en gezamenlijke reflectie

9. Haal de blik en expertise van externen binnen in de school of in de klas

- De waarde van kritische vrienden
- Intervisie

Bedankt

